ĢENERĀLADVOKĀTA L. A. HĒLHUDA [*L. A. GEELHOED*] SECINĀJUMI,

sniegti 2004. gada 14. oktobrī [1]

I — Ievads

1. Šajā lietā Grieķijas Republika lūdz atcelt Komisijas 2002. gada 5. novembra Lēmumu 2002/881/EK, ar ko izslēdz no Kopienas finansējuma noteiktus izdevumus, ko dalībvalstis veikušas Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) Garantiju nodaļas ietvaros [2]. Šī prasība attiecas uz Komisijas atteikumu atmaksāt Grieķijas Republikai kopējo summu EUR 36 761 035,91 apmērā.

II — Atbilstošās tiesību normas

2. Atbilstošās tiesību normas, kas attiecas uz kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu un ELVGF Garantiju nodaļas kontu noskaidrošanu, jau ir bijušas pakļautas vispusīgai pārbaudei vairākos gadījumos dažādos secinājumos un spriedumos. Šo atbilstošo tiesību normu sīkākai izskaidrošanai es īpaši atsaukšos uz ģenerāladvokāta Džeikobsa [*Jacobs*] 2004. gada 22. janvāra secinājumiem un uz spriedumu lietā Vācija/Komisija [3].

III — Fakti

3. Komisija ar Lēmumu 2002/881 izslēdza no ELVGF finansējuma noteiktus izdevumus, ko veikušas dalībvalstis. Kā ir skaidrs no Lēmuma 2002/881 1. panta un tā pielikumiem, šādi izdevumi ir izslēgti no finansējuma attiecībā uz Grieķijas Republiku:

— EUR 2 438 896,91 apmērā par 1997.–2001. finanšu gadu augļu un dārzeņu nozarē;

1 — Oriģinālvaloda — holandiešu.

2 — OV L 306, 26. lpp.

3 — Ģenerāladvokāta Džeikobsa [*Jacobs*] 2004. gada 22. janvāra secinājumi lietā C-332/01 Grieķija/Komisija (2004. gada 9. septembra spriedums, Krājums, I-7699. lpp.) 4.–9. un 18.–22. punkts, un 2004. gada 4. marta spriedums lietā C-334/01 Vācija/Komisija (*Recueil*, I-2081. lpp., 2.–14. punkts).

— EUR 11 352 868 apmērā par 1999.–2001. finanšu gadu saistībā ar dzīvnieku piemaksām un

— EUR 22 969 271 apmērā par 1998.–1999. finanšu gadu saistībā ar dzīvnieku piemaksām.

4. Ar prasības pieteikumu, kas Tiesas kancelejā reģistrēts 2003. gada 3. janvārī, Grieķijas Republika lūdz saskaņā ar EKL 230. panta 1. daļu atcelt vai grozīt apstrīdēto lēmumu tiktāl, ciktāl tas attiecas uz attiecīgo atbalstu augļu un dārzeņu nozarei un piemērotajām vienotās likmes korekcijām attiecībā uz dzīvnieku piemaksām.

IV — Atbalsts augļu un dārzeņu nozarei

A — *Fakti un pirmstiesas procedūra*

5. Komisija Grieķijā pārbaudes vizītes laikā no 1999. gada 23. februāra līdz 26. februārim un no 1999. gada 22. līdz 24. martam novēroja nozīmīgas nepilnības un trūkumus atbalsta citrusaugļu nozarei vadībā un uzraudzībā, galvenokārt attiecībā uz šiem punktiem:

— ražotāju organizāciju atskaitījums 3 % apmērā no izmaksātā atbalsta;

— atbalsta maksājumi saņēmējiem čeka veidā;

— ražotāju organizācija *Dalamanares* neizmaksāja atbalstu visiem tās dalībniekiem 1997./1998. gadā;

— prasībām neatbilstošas pārbaudes par noteiktu citrusaugļu piegādi;

— dokumenti, kas attiecas uz piegādāto preču daudzumu, t.s., "svēršanas biļetes" — nebija saglabāti.

6. Ar 2001. gada 24. oktobra vēstuli Komisijas dienesti oficiāli paziņoja Grieķijas iestādēm, ka tie paredz piemērot finanšu korekciju:

a) 3 % apmērā no atbalsta apelsīnu pārstrādei 1997.–2000. gadam saņēmējiem izmaksājamā atbalsta samazinājuma par 3 % dēļ;

b) 2 % apmērā no Grieķijas Republikas pieteikumiem 1997.–1999. gadam prasībām neatbilstošu Grieķijas Republikas pārbaužu dēļ.

7. Ar 2001. gada 18. decembra vēstuli Grieķijas valdība nosūtīja jautājumu Samierināšanas iestādei.

8. 2002. gada 17. aprīļa gala ziņojumā Samierināšanas iestāde atzina, ka nav iespējams saskaņot abu pušu viedokļus tam paredzētajā laika periodā.

3 % atskaitījums

9. Grieķijas valdība prasa atcelt Lēmumu 2002/881 tiktāl, ciktāl tas izslēdz no Fonda finansējuma summu EUR 1 815 511,16 apmērā. Šis apjoms atbilst 3 % atbalsta, kas piemērots apelsīnu pārstrādei laika posmā no 1997. gada 1. septembra līdz 2000. gada 31. decembrim, korekcijai. Gala ziņojums rāda, ka Komisija piesprieda šo korekciju tāpēc, ka Grieķijas valdība līdz 2001. gada janvārim ļāva ražotāju organizācijām iekasēt atskaitījumu 3 % apmērā no atbalsta par apdrošināšanas iemaksām.

10. Grieķijas valdība vispirms atsaucas uz šādiem argumentiem. Pirmkārt, tā apgalvo to, ka 3 % atskaitījums no atbalsta attiecas tikai uz atsevišķu lietu saistībā ar noteiktām vietējām nodokļu institūcijām, kas ir nepareizi piemērojušas direktīvu. Otrkārt, tā ir veikusi dažādus pasākumus, lai iesaistītās puses informētu, ka atskaitījumi ir aizliegti.

11. Pakārtoti Grieķijas valdība apgalvo, ka korekcijas periodam ir jābūt ierobežotam līdz 1999. gada martam, tā kā Komisija nav sniegusi nekādus pierādījumus attiecībā uz laika periodu pēc tam.

B — *Vērtējums*

12. Manuprāt, Grieķijas valdības argumenti nav pamatoti.

13. Grieķijas valdība neapstrīdēja, ka noteiktas ražotāju organizācijas atskaitīja 3 % no atbalsta apdrošināšanas iemaksām. Šāds atskaitījums ir pretrunā Regulas (EK) Nr. 1169/97[4] 15. panta 2. punkta pārkāpumam. Tā apstrīd šīs prakses vispārināšanu, bet, kā Komisija pareizi uzsvēra, Grieķijas valdības pieņemtie vispārējie lēmumi attiecībā uz atskaitījumiem norāda, ka šī prakse bija plaši izplatīta. Ja tā būtu bijusi tikai atsevišķa lieta, tad Grieķijas valdība būtu varējusi ar noteiktiem pasākumiem vērsties pret iesaistītajām vietējām nodokļu institūcijām. Turklāt Grieķijas valdība nav norādījusi faktus, kas pierādītu pretējo. Minētie vispārējie lēmumi neparāda, ka atskaitījumu veikšanas prakse ir tikusi pārtraukta vai ka atskaitītās summas ir atmaksātas.

4 — Komisijas 1997. gada 26. jūnija Regula Nr. 1169/97, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus par to, kā piemērot Padomes Regulu Nr. 2202/96 (OV L 169, 15. lpp.).

14. Attiecībā uz Grieķijas valdības argumentu, ka prakse veikt atskaitījumus tika pārtraukta 1999. gada marta beigās, ir jāpiebilst, ka gala ziņojums parāda, ka 2000. gadā veiktā Revīzijas palātas pārbaude norāda pretējo.

15. Tātad, es uzskatu, ka sūdzības iesniedzēja nav spējusi pierādīt, ka Komisija ir nepareizi piemērojusi Kopienu noteikumus, piemērojot 3 % korekciju piešķirtajam atbalstam augļu un dārzeņu sektoram.

2 % atskaitījums

16. Grieķijas valdība prasa atcelt Lēmumu 2002/881 tiktāl, ciktāl ar to no fonda finansējuma izslēdz summu EUR 623 385,75 apmērā. Šī summa atbilst vienotās likmes korekcijai 2 % apmērā no 1997./1998. gadā un 1998./1999. gadā izmaksātā atbalsta.

17. Galvenokārt Grieķijas valdība atsaucas uz šādiem argumentiem. Pirmkārt, tā apgalvo, ka atbalsta izmaksa čeka veidā nerada ELVGF tiešu vai netiešu finansiālu zaudē-

jumu risku. Tā atsaucas uz Regulas (EK) Nr. 1663/95 [5] pielikumu, kurš pieļauj iespēju maksāt ar čeku. Otrkārt, atbalsta neizmaksāšana nebija būtiski svarīga, jo tā attiecās tikai uz četriem ražotājiem. Treškārt, Grieķijas valdība ir pārsteigta par faktu, ka Komisijas lēmums veikt korekcijas ir balstīts *inter alia* uz tās aizdomām, ka ir bijušas neprecizitātes attiecībā uz sūtījumu pieņemšanas apstiprinājumiem. Visbeidzot, Grieķijas valdība atzīmē, ka Kopienu tiesību akti neprasa saglabāt svēršanas biļetes.

C — *Vērtējums*

18. Es uzskatu, ka pirmie divi Grieķijas valdības iebildumi nav atbilstoši.

19. Iesniedzēja būtībā neapstrīd Komisijas iegūtās ziņas par maksājumiem, kas veikti ar čeku, vai ziņas, ka atbalsts 1997./1998. gadam nebija izmaksāts visiem *Dalamanares* ražotāju organizācijas dalībniekiem.

20. Kā norāda Komisija, Regulas (EK) Nr. 1169/97 15. panta 2. punkta mērķis ir nodrošināt to, ka saņēmējam izmaksājamā atbalsta summa patiesībā tiek tam izmaksāta. Šis noteikums ir jāievēro pilnībā, jo tā mērķis ir cīņa pret krāpšanu un ļaunprātīgu rīcību. Tādēļ šī noteikuma neievērošana nevar tikt pamatota ar trūkumu iespējamo apmēru. Tātad šie iebildumi nav pieņemami.

21. No otras puses, es uzskatu, ka trešajam un ceturtajam iebildumam, ko cēlusi Grieķijas valdība, ir labāks pamatojums.

22. Ar trešo iebildumu Grieķijas valdība būtībā ierosina jautājumu, vai Komisija, pamatojoties uz noteiktiem atsevišķiem gadījumiem, ir spējīga vispārēji secināt, ka kontroles sistēma nav ne uzticama, ne darboties spējīga.

23. Tiesa ir konsekventi uzskatījusi, ka gadījumos, kad Komisija atsakās segt noteiktus izdevumus, izmantojot ELVGF, pamatojoties uz to, ka tie radušies Kopienas noteikumu pārkāpumu rezultātā, par ko ir atbildīga dalībvalsts, Komisijai ir jāpierāda pārkāpums [6]. Citiem vārdiem — Komisijai ir

5 — Komisijas 1995. gada 7. jūlija Regula (EK) Nr. 1663/95, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus par to, kā piemērot Padomes Regulu (EEK) Nr. 729/70 attiecībā uz ELVGF Garantiju nodaļas grāmatojumu noskaidrošanas procedūru (OV L 158, 15. lpp.).

6 — Skat. it īpaši Tiesas 1991. gada 19. februāra spriedumu lietā C-281/89 Itālija/Komisija (*Recueil*, I-347. lpp., 19. punkts), 1993. gada 6. oktobra spriedumu lietā C-55/91 Itālija/Komisija (*Recueil*, I-4813. lpp., 13. punkts) un 1999. gada 28. oktobra spriedumu lietā C-253/97 Itālija/Komisija (*Recueil*, I-7529. lpp., 6. punkts).

jāsniedz pamatojums tās lēmumam, konstatējot attiecīgo dalībvalstu pārbaudes procedūru neesamību vai nepilnības [7].

24. Tomēr Komisijai netiek prasīts izsmeļoši atspoguļot to, ka valsts iestāžu veiktās pārbaudes bija neatbilstošas vai to iesniegtie skaitļi ir nepareizi, bet gan sniegt pierādījumus tās nopietnajām un pamatotajām šaubām attiecībā uz šādām pārbaudēm un skaitļiem [8].

25. Tādā gadījumā pēc tam šai valstij ir jāpierāda, ka noteikumi atteiktā finansējuma iegūšanai ir ievēroti [9]. Citiem vārdiem, iesaistītā dalībvalsts nevar atspēkot Komisijas atzinumus tikai ar apgalvojumiem, kas nav pamatoti ar pierādījumiem, ka pastāv darboties spējīgas un uzticamas kontroles sistēmas.

Ja tā nav spējīga pierādīt, ka Komisijas atzinumi ir nepareizi, tad tas var radīt pamatu nopietnām šaubām par atbilstošu un efektīvu uzraudzības pasākumu un kontroles procedūru pastāvēšanu [10].

26. Iemesls šai Komisijas pierādījumu nastas atvieglošanai ir tas, ka dalībvalsts ir labākā situācijā, lai vāktu un pārbaudītu ELVGF grāmatojumu noskaidrošanai pieprasīto informāciju, un tādēļ dalībvalstij ir jāsniedz detalizēti un vispusīgi pierādījumi tam, ka nepieciešamās pārbaudes patiesībā ir veiktas, ka tās iesniegtie skaitļi ir pareizi un, ja nepieciešams, ka Komisijas apgalvojumi ir nepareizi [11].

27. Kā izriet no iepriekš minētās judikatūras, Komisijai nav izsmeļoši jāpierāda, ka noteikumu pārkāpumi pastāv. Tomēr tai ir jāuzrāda saskanīgu faktu kopums, lai pamatotu tās nopietnās un pamatotās šaubas par

7 — Skat. it īpaši 1990. gada 12. jūnija spriedumu lietā C-8/88 Vācija/Komisija (*Recueil*, I-2321. lpp., 23. punkts), 2001. gada 6. marta spriedumu lietā C-278/98 Nīderlande/Komisija (*Recueil*, I-1501. lpp., 39. punkts) un 2003. gada 8. maija spriedumu lietā C-349/97 Spānija/Komisija (*Recueil*, I-3851. lpp., 46. punkts).

8 — Skat. it īpaši 1993. gada 10. novembra spriedumu lietā C-48/91 Nīderlande/Komisija (*Recueil*, I-5611. lpp., 17. punkts), 1999. gada 21. janvāra spriedumu lietā C-54/95 Vācija/Komisija (*Recueil*, I-35. lpp., 35. punkts), 1999. gada 22. aprīļa spriedumu lietā C-28/94 Nīderlande/Komisija (*Recueil*, I-1973. lpp., 40. punkts), 2001. gada 6. marta spriedumu lietā Nīderlande/Komisija, minēts 7. zemsvītras piezīmē, 40. punkts, 2001. gada 20. septembra spriedumu lietā C-263/98 Beļģija/Komisija (*Recueil*, I-6063. lpp., 36. punkts) un 2003. gada 8. maija spriedumu lietā Spānija/Komisija, minēts 7. zemsvītras piezīmē, 47. punkts.

9 — Skat. it īpaši 1988. gada 24. marta spriedumu lietā 347/85 Apvienotā Karaliste/Komisija (*Recueil*, 1749. lpp., 14. punkts), 1993. gada 10. novembra spriedumu lietā Nīderlande/Komisija, minēts 8. zemsvītras piezīmē, 16. punkts, 2001. gada 20. septembra spriedumu lietā Beļģija/Komisija, minēts 8. zemsvītras piezīmē, 36. punkts.

10 — Skat. spriedumu lietā Itālija/Komisija, minēts 6. zemsvītras piezīmē, 7. punkts, un spriedumu lietā Spānija/Komisija, minēts 7. zemsvītras piezīmē, 48. punkts.

11 — Skat. it īpaši 1993. gada 10. novembra spriedumu lietā Nīderlande/Komisija, minēts 8. zemsvītras piezīmē, 17. punkts, 1999. gada 21. janvāra spriedumu lietā Vācija/Komisija, minēts 8. zemsvītras piezīmē, 35. punkts, 1999. gada 18. marta spriedumu lietā C-59/97 Itālija/Komisija (*Recueil*, I-1683. lpp., 55. punkts), 2001. gada 6. marta spriedumu lietā Nīderlande/Komisija, minēts 7. zemsvītras piezīmē, 41. punkts, 2002. gada 24. janvāra spriedumu lietā C-118/99 Francija/Komisija (*Recueil*, I-747. lpp., 37. punkts) un spriedumu lietā Spānija/Komisija, minēts 7. zemsvītras piezīmē, 49. punkts.

veiktajām pārbaudēm. Šiem faktiem ir jābūt savstarpēji saistītiem tādā mērā, ka tie parāda neprecizitāšu pastāvēšanu.

28. Tādējādi, ja Komisija var sniegt faktus, kas norāda sistemātisku kārtības neievērošanu ELVGF finansēto darījumu pārbaudēs, dalībvalstij ir jāsniedz pierādījumi tam, ka Komisijas atzinumi ir nepatiesi.

29. Šajā lietā Komisija savus pierādījumus nopietnajām un pamatotajām šaubām attiecībā uz veiktajām pārbaudēm pamatoja ar šādiem faktiem. Pirmkārt, attiecīgajā sezonā uzrādītas bija tikai divas augļu kravas, kas bija kvalificētas kā neatbilstošas, un otrā krava tika kvalificēta kā neatbilstoša tieši Komisijas inspektoru klātbūtnē. Otrkārt, pārbaudes laikā uz vietas Grieķijas varas iestāžu pārstāvji informēja, ka piemēro pielaidi attiecīgi 5 % un 1 % apmērā saspiestiem un bojātiem augļiem.

30. No šiem faktiem neizriet, ka dalībvalsts veiktās pārbaudes nebija pamatīgas un visaptverošas. Trūkst pierādījumu jebkādām nelikumībām. Citiem vārdiem, pietiekošus pierādījumus nevar izsecināt no nesaistītiem faktiem, kas, pat aplūkoti atsevišķi, neparāda sistemātisku pārbaužu trūkumu ELVGF finansētajos darījumos. Šādā gadījumā dalībvalstij, šajā gadījumā Grieķijai, nav jāsniedz pierādījumi, ka Komisijas atzinumi ir nepatiesi.

31. Turklāt Komisija nav paudusi iemeslus, kādēļ tā uzskata, ka ir augstākā mērā maz ticams, ka par neatbilstošām tika kvalificētas tikai divas kravas. Tā arī nav sniegusi citus pierādījumus tās šaubām par pārkāpumiem.

32. Tādēļ Komisija neievēroja tās pienākumu sniegt pierādījumus tās nopietnām un pamatotām šaubām par veiktajām pārbaudēm, un tādējādi tā nav ievērojusi noteikumus par pierādījumiem ELVGF grāmatojumu noskaidrošanai.

33. Grieķijas valdība ar tās ceturto iebildumu apstrīd prasību, ka svēršanas biļetes ir jāsaglabā.

34. Komisijas kopsavilkuma ziņojums un atbildes raksts parāda, ka lielākā daļa pārstrādes uzņēmumu 1997./1998. gada sezonā nesaglabāja svēršanas biļetes. Pēc Komisijas dienestu domām, šis dokuments uzlabo

pārbaudes par piegādāto apjomu. Komisija apgalvo, ka, ņemot vērā šaubas, kas pastāv šajā sakarā, svēršanas biļetes varēja būt noderīgs instruments, lai pārbaudītu veikto pārbaužu uzticamību.

35. Tomēr tikai fakts, ka noteikta rīcība varēja vienkāršot veiktās kontroles vērtējumu, nepadara to par obligātu. Pienākums saglabāt svēršanas biļetes nav skaidri noteikts nevienā Kopienu vai valsts pieņemtajā noteikumā. Turklāt Komisija nav atsaukusies uz Kopienu noteikumiem, no kuriem izrietētu šāds pienākums. Tādēļ Komisijai nav tiesību prasīt, lai svēršanas biļetes būtu saglabātas. No šāda šķietamā pienākuma neizpildes tā nevar izdarīt jebkādus slēdzienus attiecībā uz pārbaužu atbilstību.

36. Turklāt Komisija nav parādījusi, ka svēršanas biļešu saglabāšana ir nepieciešama, lai pārbaudītu piegādāto augļu daudzumu. Tā neizskaidro, kādu pievienoto vērtību varētu sniegt šīs svēršanas biļetes salīdzinājumā ar piegādes sertifikātiem, kuri ir jāsastāda saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1169/97 10. panta 2. punktu kopā ar 18. panta 3. punkta a) apakšpunktu, un, kuri *inter alia* norāda piegādātās kravas kopapjomu un tīrsvaru.

37. Tādēļ es uzskatu, ka šis Grieķijas valdības iebildums arī ir pamatots.

38. Saskaņā ar gala ziņojumu 2 % no pieteikumiem Kopienas finansējumam tika izslēgti, jo Grieķijas valdība neizpildīja prasības attiecībā uz pārbaudēm. Tā kā no diviem aspektiem šāda trūkuma nebija, Lēmums 2002/881 ir jāatceļ tiktāl, ciktāl tas izslēdz no Kopienas finansējuma 2 % pieteikumu 1997.–1999. gada periodam sakarā ar nepietiekamu pamatojumu.

V — Dzīvnieku piemaksu par liellopiem sistēma

A — *Fakti un pirmstiesas procedūra*

39. Komisija pārbaudes vizītes laikā Grieķijā 2000. gadā no 10. līdz 14. aprīlim novēroja šādus nopietnus pārkāpumus dzīvnieku piemaksu par liellopiem sistēmas vadībā un uzraudzībā:

— vietējās iestādes nebija atbilstoši informētas par grozījumiem, kas bija izdarīti

noteikumos, ar kuriem ievieš integrētu administrācijas un kontroles sistēmu (*IACS*);

— datu bāze nebija pabeigta un nedarbojās [12];

— liellopu ganāmpulku reģistrs bija neatbilstošs;

— ievērojams skaits jaunlopu nebija marķēti, un putni nebija reģistrēti reģistrā;

— nebija izdotas liellopu pases.

— tas pats ierēdnis, kas veica atbalsta pieteikumu administratīvās pārbaudes, izvēlējās iesniedzējus pārbaudēm uz vietas, kā arī pats veica šo pārbaudi;

— neatbilstoša sadarbība starp dažādiem dienestiem;

— kooperatīvu pārbaudes trūkums;

— nebija veikta atbilstoša riska analīze;

— statistikas dati par pārbaudēm un sankcijām bija nepareizi, un tie nebija nodalīti no skaitļiem, kas tika sniegti apmeklētajās prefektūrās.

40. Komisijas dienesti otrās pārbaudes vizītes laikā novēroja arī šādus pārkāpumus:

41. Grieķijas valdība prasa atcelt Lēmumu 2002/881 tiktāl, ciktāl tas izslēdz no ELVGF finansējuma summu EUR 11 352 868 apmērā. Šī summa atbilst vienotās likmes korekcijai 10 % apmērā no summas, kas piemērota piemaksām zīdītājgovīm, speciālām piemaksām liellopu tēviņiem un paplašināšanas piemaksām 1998. un 1999. gadam. Gala ziņojums rāda, ka Komisija noteica šīs

12 — Liellopu identifikācijas numuru elektroniskā kontrole netika veikta.

korekcijas tādēļ, ka tā bija novērojusi ievērojamu skaitu pārkāpumu piemaksu liellopiem sistēmas vadībā un uzraudzībā. Iebildumi, kas radās Grieķijas valdībai attiecībā uz vienotās likmes korekciju 10 % apmērā, var tikt sadalīti trīs daļās.

Argumenti attiecībā uz pirmo daļu

42. Grieķijas valdība galvenokārt atsaucas uz šādiem argumentiem. Pirmkārt, Grieķijas valdība norāda dažādus pasākumus, ko tā ir veikusi, lai informētu iesaistītās puses par noteikumu ieviešanu. Otrkārt, lai arī datu bāze netika izmantota un tādēļ liellopu identifikācijas numuri nebija elektroniski pārbaudīti, ar roku rakstītais turēšanas reģistrs saturēja nepieciešamos datus, lai reģistrētu liellopus datu bāzē. Šie reģistri atbilda Direktīvai 92/102/EEK [13]. Treškārt, to jauno dzīvnieku skaits, kuri nebija marķēti, bija mazāks par 5 %. Visbeidzot, lai arī pases bija rakstītas ar roku, attiecīgie oficiālie dokumenti saturēja visu Regulā (EK) Nr. 2629/97 [14] pieprasīto informāciju.

43. Pie šiem argumentiem Grieķijas valdība piebilst to, ka, lai arī tā ir taisnība, ka Kopienu noteikumi pieprasa izveidot *IACS* un liellopu identifikācijas un reģistrācijas sistēmu līdz 1997. gada 1. janvārim, tomēr šajā gadījumā nodrošināt to ieviešanu, pilnīgu izstrādi un darbību tūlītēji un valstiskā līmenī ir daudz sarežģītāk Grieķijas specifisko īpatnību dēļ: kalnu apgabalu pārsvars un audzētāju attālums no pilsētu centriem, laika posma pagarinājums, kas nepieciešams audzētāju apmācībai un izglītībai, lai ieviestu *IACS* noteiktās procedūras.

B — *Vērtējums*

44. Grieķijas valdības piedāvātie argumenti mani nepārliecina.

13 — Padomes 1992. gada 27. novembra Direktīva 92/102/EEK par dzīvnieku identificēšanu un reģistrēšanu (OV L 355, 32. lpp.).

14 — Komisijas 1997. gada 29. decembra Regula (EK) Nr. 2629/97, ar ko paredz sīki izstrādātus īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EK) Nr. 820/97 attiecībā uz krotālijām, saimniecību reģistriem un dzīvnieku pasēm, kā paredzēts liellopu identifikācijas un reģistrācijas sistēmā (OV L 354, 19. lpp.).

45. Kā Komisija bija pareizi minējusi savos rakstveida apsvērumos, apkārtraksts, kas saturēja detalizētas instrukcijas par procedūrās veiktajām izmaiņām attiecībā uz pārbaudēm, tika nosūtīts tikai divus līdz četrus mēnešus pēc tiesību aktu stāšanās spēkā. Grieķijas valdības novērojums, ka inspektori bija nodrošināti ar nepieciešamo informāciju seminārā pirms dienas, kad tiesību akti stājās spēkā, man šķiet neticams, un tas nesatur *per se* garantiju, ka pārbaudes patiesībā tika veiktas atbilstoši jaunajiem tiesību aktiem.

mērķiem ir uzlabot dzīvnieku izsekojamību, lai labāk varētu aizsargāt cilvēku un dzīvnieku veselību dzīvnieku slimību izcelšanās gadījumā. Tādēļ šī neatbilstība nevar tikt attaisnota ar jebkādiem citiem pieņemtiem pasākumiem. Ņemot vērā šos apsvērumus, Grieķijas valdības apsvērumi ir noraidāmi.

Argumenti attiecībā uz otro daļu

46. Grieķijas valdība nav arī izpildījusi tās pienākumus saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 820/97 [15]. Kā Komisija ir uzsvērusi, datu bāze netika izmantota un liellopu reģistrācijas sistēma neatbilda Regulai Nr. 820/97. Piedevām liellopu reģistrs un izdotās pases neatbilda noteiktajām prasībām. Ne arī visiem liellopiem bija krotālijas 20 dienu laikā pēc to dzimšanas.

48. Grieķijas valdība vispirms atsaucas uz šādiem argumentiem. Pirmkārt, tā apgalvo, ka administratīvās pārbaudes un riska analīzes veica citi inspektori, nevis tie, kas veica pārbaudes uz vietas. Otrkārt, lai arī pārbaudes ziņojumu apmaiņa starp lauku attīstības direktorātiem un veterinārajiem direktorātiem nebija iespējama līdz 1999. gadam, tā darbība uzlabojās kopš 2000. gada. Turklāt dažādi departamenti apkārtrakstu sagatavoja kopā. Treškārt, pastāv pārraudzība. Pieteikumi atbalstam ir uzticēti lauksaimniecības kooperatīvu asociācijai, bet tos vienmēr stingri uzrauga un novēro departamenti, kas atbildīgi par intervenci un subsīdijām. Ceturtkārt, Grieķijas valdība atzīst, ka riska analīze nebija datorizēta, bet rokrakstā veik-

47. Noteikumiem, kas izriet no Regulas Nr. 820/97, ir jābūt izpildītiem. Regulas Nr. 820/97 noteikumi ir jāinterpretē šauri un stingri jāievēro. Viens no šo noteikumu

15 — Padomes 1997. gada 21. aprīļa Regula (EK) Nr. 820/97 par dzīvnieku identificēšanu un reģistrēšanas sistēmu un par liellopu gaļas un liellopu gaļas produktu marķēšanu (OV L 117, 1. lpp.).

tās analīzes atbilst Regulā Nr. 3887/92 [16] izvirzītajiem kritērijiem un valsts tiesību aktiem. Grieķijas valdība tiesas sēdē uzsvēra, ka, lai arī bija tehniskas problēmas attiecībā uz statistikas datiem, skaitļi kopumā ir pareizi.

C — *Vērtējums*

49. Es uzskatu, ka Grieķijas valdības argumenti nevar tikt pieņemti.

50. No Komisijas dienestu sagatavotajiem ziņojumiem skaidri izriet, ka personāla trūkuma dēļ Saloniku un Larisas prefektūrās vienai personai bija uzticēti dažādi pienākumi saistībā ar pārbaužu veikšanu. Grieķijas valdība nav pierādījusi pretējo vai arī sniegusi pierādījumus par pretējo.

51. Šādi pierādījumi trūkst arī attiecībā uz sadarbību starp vairākiem departamentiem. Fakts, ka departamenti sagatavoja apkārtrakstu *per se*, nerada garantiju, ka tie sadarbojās pietiekoši, īpaši, ja Grieķijas valdība pati atzina, ka apmaiņa ar pārbaužu ziņojumiem starp departamentiem nebija iespējama līdz 1999. gadam. Turklāt Grieķijas valdība nevarēja sniegt pierādījumus tam, ka lauksaimniecības kooperatīvu asociācijas patiesībā tika uzraudzītas. Kā Komisija uzsvēra savos dokumentos, Grieķijas iestāde, kas galu galā ir atbildīga ELVGF un kurai ir jāpārbauda un jāapstiprina visi fakti, kas attiecas uz pieteikumiem, nav spējīga iesniegt datus, kas pierādītu, ka pieteikumi tika pārbaudīti.

52. Grieķijas iestādes apstiprināja, ka riska analīzes nebija veiktas pienācīgi. Savos rakstiskajos apsvērumos Komisija konstatē, ka šis trūkums varēja tikt labots ar pārbaudes veikšanu uz vietas 100 % no atbalsta pieteikumiem. Tā kā 1998. gadā tika sasniegti tikai 65 % un 1999. gadā 75 %, jāuzskata, ka Grieķijas valdība nenovērsa šo trūkumu.

53. Es piekrītu Komisijas viedoklim, ka Grieķijas valdības apgalvojumu attiecībā uz nepareiziem statistikas datiem ir grūti saprast. Grieķijas valdība nepaskaidro to, kā tā uzrauga, pārbauda un atklāj kļūdas statistikas datos. Uzticamu skaitlisko datu trūkums pārbaudēs rada lielu zaudējumu risku Kopienas budžetam.

16 — Komisijas 1992. gada 23. decembra Regula (EEK) Nr. 3887/92, ar ko paredz sīki izstrādātus īstenošanas noteikumus integrētai administrācijas un kontroles sistēmai konkrētām Kopienas atbalsta shēmām (OV L 391, 36. lpp.).

54. Saskaņā ar iepriekš minētajiem apsvērumiem ir jāsecina, ka Grieķijas valdības argumenti nav pieņemami.

Argumenti attiecībā uz trešo daļu

55. Grieķijas valdība galvenokārt atsaucas uz šādiem argumentiem. Tā sūdzas, ka Komisija nav ņēmusi vērā savos novērtējumos 1997. gada 23. decembra dokumentā Nr. VI/5330/97 noteiktās vadlīnijas. Komisija var piemērot vienotās likmes korekciju tikai tad, ja ir būtiski trūkumi no dalībvalsts puses, piemērojot Kopienu noteikumus, un ja šie trūkumi pakļauj ELVGF nopietnam zaudējumu riskam. Šāda interpretācija pamatojas uz Regulas (EEK) Nr. 729/70 [17], kas grozīta ar Regulu (EK) Nr. 1287/95 [18], 5. panta 2. punkta c) apakšpunkta redakciju.

56. Pakārtoti Grieķijas valdība apstrīd to, ka finanšu korekcijas procenti ir neproporcionāli novērotā trūkuma nopietnībai. Tā uzskata, ka Komisijas apgalvojumi attiecas tikai uz speciālām kontrolēm, kā noteikts dokumentā Nr. VI/5330/97. Pat ja pamata pārbaudes netiek veiktas pilnībā, korekcijas 10 % vai 5 % apmērā nav pamatotas tādēļ ka, kad Komisija veica pārbaudes uz vietas, netika atrasti pierādījumi, kas liecinātu par būtisku zaudējumu augsta riska pastāvēšanu ELVGF. Tātad ierosinātās korekcijas ir jāatceļ vai jāsamazina līdz 2 %.

D — *Vērtējums*

57. Vadlīnijas vienotās likmes korekcijām ir noteiktas dokumentā Nr. VI/5330/97. Piemēroto korekciju apmērs ir atkarīgs no īstenotajās pārbaudēs atklāto trūkumu nopietnības. Komisija izšķir divu veidu pārbaudes:

— Pamata kontroles ir tās fiziskās un administratīvās pārbaudes, kas nepieciešamas, lai pārbaudītu būtiskus elementus, it īpaši, vai pastāv pieteikuma objekts, daudzumi un kvalitatīvie nosacījumi, ieskaitot termiņu ievērošanu, prasības ražas novākšanai, glabāšanas periodus utt. Tās veic uz vietas, un izmanto objektīvus datus, piemēram, kadastra reģistru.

17 — Padomes 1970. gada 21. aprīļa Regula (EEK) Nr. 729/70 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu (OV L 94, 13. lpp.).

18 — Padomes 1995. gada 22. maija Regula (EK) Nr. 1287/95, ar kuru izdarīti grozījumi Padomes 1970. gada 21. aprīļa Regulā (EEK) Nr. 729/70 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu (OV L 125, 1. lpp.).

— Pakārtotās kontroles ir tās administratīvās darbības, kas nepieciešamas, lai pareizi apstrādātu pieteikumus — tādas kā iesniegšanas termiņa ievērošanas pārbaude, dublējošos pieteikumu par vienu un to pašu objektu identifikācija, riska analīze, sankciju piemērošana un atbilstoša procedūru novērošanas kontrole.

59. No 39. un turpmākajiem punktiem ir skaidrs, ka, pirmkārt, Grieķijas valdība neveica vai arī veica neatbilstošas pamata kontroles un pakārtotās kontroles. Otrkārt, tā nespēja pierādīt, ka Komisijas vērtējums ir kļūdains un arī atbilstoša un efektīva uzraudzības un kontroles pasākumu pastāvēšana netika konstatēta. Treškārt, Grieķijas valdība nepierādīja, ka novērotās nepilnības neietekmē vai gandrīz neietekmē Kopienu budžetu. Tātad, es uzskatu, ka Komisija ir pareizi piemērojusi Kopienu normas, piemērojot korekciju 10 % apmērā liellopu nozarei piešķirtajam atbalstam.

60. Es tātad secinu, ka Tiesai ir jānoraida Grieķijas valdības prasība.

58. Saskaņā ar dokumentu Nr. VI/5330/97 Komisija piemēro šādas vienotās likmes korekcijas. Kad viena vai vairākas pamata kontroles nav piemērotas vai ir piemērotas tik vāji vai tik neregulāri, ka tās ir pilnībā neefektīvas, lai noteiktu pieteikuma atbilstību kritērijiem vai lai novērstu pārkāpumus, korekcija 10 % apmērā ir attaisnota, ja var pamatoti secināt, ka ELVGF pastāvēja būtiska zaudējuma risks. Kad visas pamata kontroles ir piemērotas, bet to skaits, biežums vai rūpīgums neatbilst regulu prasībām, korekcija 5 % apmērā ir attaisnota, jo var pamatoti secināt, ka tās nenodrošina pietiekošu paļāvības līmeni attiecībā uz pieteikumu pareizību un ka risks ELVGF bija nozīmīgs. Ja dalībvalsts pareizi veica pamata kontroles, bet pilnībā neveica vienu vai vairākas pakārtotās pārbaudes, tad korekcija 2 % apmērā ir attaisnota saskaņā ar mazāku zaudējumu risku ELVGF un mazāku pārkāpuma nopietnību.

VI — Korekcija, kas attiecas uz dzīvnieku piemaksām par aitām un kazām

A — *Fakti un pirmstiesas procedūra*

61. Pārbaudes laikā Grieķijā no 2000. gada 10. aprīļa līdz 14. aprīlim Komisija novēroja

šādus nopietnus pārkāpumus noteikumos par aitām un kazām:

— pastāvīgas aitu un/vai kazu skaita izmaiņu uzskaites sistēmas trūkums;

— veikto pārbaužu statistika bija nepareiza un atšķīrās no apmeklēto prefektūru sniegtajiem skaitļiem;

— datu sagatavošanas aizkavēšanās;

— netika veikta riska analīze;

— vieta, kur dzīvnieki tika turēti, daudzreiz nebija paziņota atbilstošā veidā; un

— kompetentās iestādes nebija informētas par dzīvnieku skaita samazināšanu.

62. Komisijas dienesti jau 1997. un 1998. gadā bija novērojuši nepilnības aitu un kazu sistēmā. 2000. gada aprīlī tika nosūtīti inspektori uz Salonikiem un Larisu. 2001. gada aprīlī pārbaudes notika Kozanē, un, visbeidzot, 2001. gada oktobrī pārbaudes tika veiktas Rodopē un Dramā. Šo pārbaužu uz vietas laikā inspektori nekonstatēja uzlabojumus attiecībā uz iepriekš atklātajiem trūkumiem.

63. Grieķijas valdība prasa atcelt Lēmumu 2002/881 tiktāl, ciktāl tas izslēdz no ELVGF finansējuma summu EUR 22 969 271,00 apmērā. Šī summa atbilst vienotās likmes korekcijai 5 % apmērā no summas, kas piešķirta piemaksām par aitām un kazām (mazāk attīstītajos un kalnu reģionos) 1998. un 1999. gadam. Gala ziņojums rāda, ka Komisija piemēroja šo korekciju tādēļ, ka tā bija novērojusi daudz pārkāpumu (skatīt iepriekš 61. punktā) aitu un kazu sistēmā [19].

Argumenti attiecībā uz pirmo pamatu

64. Grieķijas valdība vispirms atsaucas uz šādiem argumentiem. Pirmkārt, Grieķijas

19 — Padomes 2003. gada 17. decembra Regula (EK) Nr. 21/2004, ar ko izveido aitu un kazu identifikācijas un reģistrācijas sistēmu un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1782/2003 un Direktīvas 92/102/EEK un 64/432/EEK (OV L 5, 8. lpp.).

valdība apstrīd Komisijas apgalvojumu, ka nav konstatēti pierādījumi par vadības un uzraudzības uzlabojumiem. Tā norāda vairākus pasākumus, kas ir bijuši veikti, lai uzlabotu esošo situāciju [20]. Otrkārt, Grieķijas valdība piebilst, ka Grieķijas inspektori bija ļoti pieredzējuši un specializējušies un tādēļ nav pieņemama dzīvnieku skaitīšanas kvalitātes apšaubīšana. Treškārt, Grieķijas valdība paziņo, ka lauku attīstības departamentu uzraudzība ir jāatzīst par apmierinošu.

B — *Vērtējums*

65. Pēc manām domām prasītājas argumenti par noteiktu izdevumu atcelšanu par piemaksām aitām un kazām nav pieņemami.

66. Kā tas ir skaidrs no Komisijas iebildumu raksta un kas nebija apstrīdēts prasītājas atbildē, pastāvīgo ierakstu sistēma nebija darboties spējīga, vismaz laika posmā no 1995. gada līdz 1997. gadam. Tas ir pretrunā Regulas Nr. 2700/93 [21] 4. panta 1. punktam. Arī no gala ziņojuma izriet, ka dzīvnieku uzskaite nebija veikta precīzi. Es uzskatu, ka Grieķijas atsauce tikai uz Grieķijas inspektoru kvalifikāciju nerada pārliecinošu pierādījumu tam, ka dzīvnieku uzskaite bija veikta pareizi.

67. Turklāt datu apstrāde veikta ar nokavējumu, nebija veikta atbilstoša riska analīze, vieta, kur tika turēti dzīvnieki, daudzos gadījumos nebija paziņota atbilstošā veidā un kompetentās iestādes nebija informētas par dzīvnieku skaita samazināšanu. Lielais daudzums bieži izdomāto argumentu un attaisnojumu un šķietami veiktie uzlabojumi, uz ko atsaucas Grieķijas valdība šajā sakarā, nepastiprina Grieķijas valdības argumentus, bet tieši otrādi. Uzlabojumi nenovērš novērotos trūkumus, un to nespēj arī Grieķijas valdības argumenti, ka ieviešana ir bijusi sarežģītāka Grieķijai raksturīgo īpatnību dēļ, proti, kalnu reģionu pārsvars un audzētāju attālums no pilsētu centriem.

68. Ņemot vērā šos apsvērumus, es uzskatu, ka Grieķijas valdības argumenti ir jānoraida.

20 — Pirmkārt, tā informēja audzētājus par pienākumu izveidot reģistrus un par prasībām, kurām šiem reģistriem ir jāatbilst. Otrkārt, bija sagatavots likumprojekts, kurā bija paredzētas sankcijas aitu un kazu audzētājiem, kas nebija iezīmējuši ar krotālijām savus lopus. Turklāt Grieķijas iestādes uzsāka jauna reģistra modeļa piemērošanu un jauna modeļa krotālijas aitām un kazām, uz kurām būs rakstīts katra dzīvnieka reģistrācijas numurs.

21 — Komisijas 1993. gada 30. septembra Regula (EEK) Nr. 2700/93, ar ko paredz sīki izstrādātus dzīvnieku piemaksu piemērošanas noteikumus aitas un kazas gaļas ražotājiem (OV L 245, 99. lpp.).

VII — Secinājumi

69. Šajā lietā es esmu secinājis, ka prasītājai ir bijusi taisnība tikai vienā no prasības punktiem. Tā kā, manuprāt, prasības pārējie punkti ir jānoraida, prasītājai ir jāpiespriež samaksāt tiesāšanās izdevumus.

70. Saskaņā ar iepriekš minēto es iesaku Tiesai:

1) atcelt Komisijas 2002. gada 5. novembra Lēmumu 2002/881/EK, ar ko izslēdz no Kopienas finansējuma noteiktus izdevumus, ko dalībvalstis veikušas Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) Garantiju nodaļas ietvaros tiktāl, ciktāl ar to no Kopienas finansējuma 2 % apmērā izslēdz izdevumus, kas veikti augļu un dārzeņu nozarē;

2) pārējā daļā prasību noraidīt;

3) piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.